

Miten kansalaisten lajihavaintoja kerätään ja hyödynnetään?

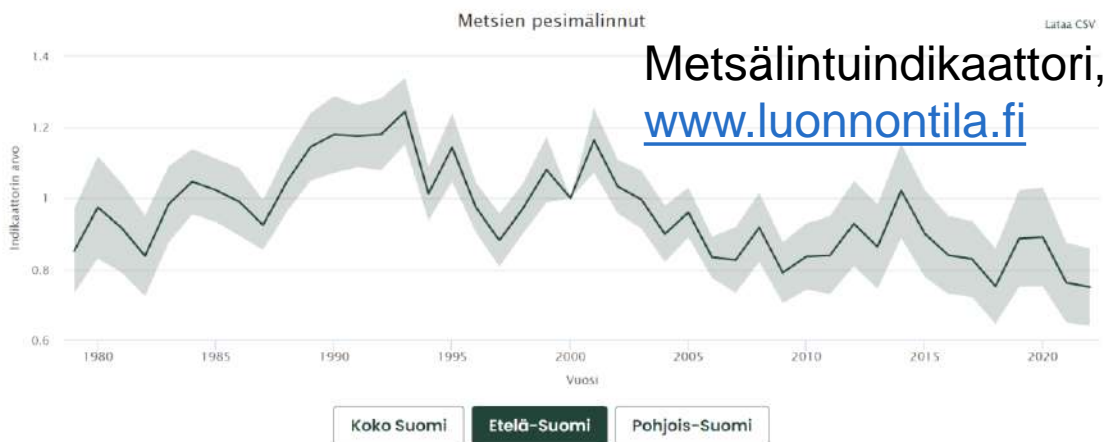
**Silmät avoinna luonnossa -webinaarisarja
Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri**

Eeva-Maria Tidenberg

Lajitieto talteen – miksi?

- Luonnon monimuotoisuuden tuntemus tärkeää
- Vihkoissa, pöytälaatikoissa ja muistin varassa olevat tiedot eivät ole käytettävissä
- Muutosten seuranta, aikasarjat
- Lajitieto luo pohjan päätöksenteolle ja suojelulle

Taksonominen vinouma

- Jotkut ryhmät tunnetaan hyvin ja toisia ei juurikaan
- Linnusto hyvin tunnettu, paljon harrastajia
- Selkärangattomissa paljon huonosti tunnettuja
- Sienet: Sieniatlas merkittävä tiedon ja harrastuneisuuden lisääjä
- Joidenkin ryhmien asiantuntijoita ja harrastajia todella vähän

Suomen Lajitietokeskus

- Lajitietokeskus on pitkän ajan takaa juontava kehitysidea
- Eteni vauhdikkaasti isompien rahoitusten avulla
 - Envibase 2015–17
 - Työryhmät
- Luonnontieteellisen keskusmuseon ylläpitämä palvelu
- Useita kumppaneita

Yhteistyökumppanit:

Laji.fi

LAJI.FI

SUOMEN LAJITIEKESKUS
FINLANDS ARTDATACENTER
FINNISH BIODIVERSITY INFO FACILITY

50 634 482 havaintoa
46 991 lajia
562 aineistoa

Suomen Lajitietokeskus

Suomen Lajitietokeskus kerää ja yhdistää suomalaisen lajitiedon yhtenäiseksi ja avoimeksi kokonaisuudeksi. Laji.fi:ssä voit tutustua lajeihin ja niiden esiintymiseen, selata havaintoja suomalaisista lajitietokannoista sekä pitää kirjaa omista luontohavainnoistasi.

Ajankohtaista

[Uusimmat ominaisuudet ja tietoaaineistot Laji.fi:ssä ja muissa palveluissa](#)

[Vieraslajihallintasuunnitelmaa voi nyt kommentoida](#)

vieraslajit.fi

02.02.2024

[Oulujoen vesistöalueen kehittämiseksi etsitään kotipesää](#)

syke.fi

31.01.2024

Laji.fi

- Portaali ja tietovaranto
- Lukuisia erilaisia aineistoja
 - Kokoelmat
 - Seurannat ja hankkeet
 - Muut aineistot
- Omien havaintojen tallentaminen
- Palveluja viranomaisille
- Sensitiivisen lajitiedon politiikka

Rajaa aineistoilla ?

Hae aineistoja

- ▼ Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen kokoelmat (32M)
- Rengastus- ja löytörekisteri (TIPU) (13M)
- ▶ Kasvimuseon kokoelmat (H) (8M)
- ▶ Luomuksen seurantatutkimukset (7M)
- Hatikka.fi:n havainnot (2M)
- ▶ Eläintieteelliset kokoelmat (MZH) (2M)
- Löydös havaintopalvelu (46k)
- Löydöksen vieraslajihavainnot (22k)
- ▶ Luomuksen geologiset kokoelmat (15k)
- Eliömaakunnat (1)
- ▶ Genominäytekokoelman näytteitä (1)
- ▼ Muut lajitietoaineistot (8M)
- ▶ Havaintoaineistot ja -järjestelmät (5M)
- ▶ Seuranta- ja tutkimushankkeiden aineistot (975k)
- ▶ Yksityiset lintuaineistot (682k)
- ▶ Tiira.fi (454k)
- ▶ Venäläiset fenologia-aineistot (399k)
- ▶ Asiantuntijaryhmien havaintoaineistot (213k)
- ▶ Näytekokoelmat (113k)
- ▶ Kuntien viranomaisten aineistot (47k)
- Luontokartoitukset Manninen (3k)
- Faunatica Oy:n luontoselvitysten havaintoaineisto (3k)
- Vaasan ympäristöseuran lajihavainnot (1k)
- Luontoliiton metsäryhmän lajihavainnot (852)
- FCG Finnish Consulting Group Oy:n lajihavainnot (595)
- Luontoselvitys Kangas Oy:n lajihavainnot (553)
- ▶ Luontoselvitys Metsänen Oy:n lajihavainnot (205)
- Suomen Arvoluonto Oy luontoselvitysten havainnot (177)
- Ramboll Finland Oy:n lajihavainnot (163)
- Havainnot julkaisuista (127)
- Kurtturuusuhavainnot Salon ja Liedon kunnossapitourakoissa (107)
- Lajihavainnot Palokkaiden alueelta (71)
- ▶ Lajitietokeskuksen aineistot (Lajitietokeskus/FinBIF) (3M)
- ▶ Suomen ympäristökeskus Syken tietovarannot (Syke) (3M)
- ▶ Metsähallituksen Luontopalveluiden tietovarannot (2M)
- ▶ Turun yliopiston kokoelmat (857k)
- ▶ Oulun yliopiston kokoelmat (639k)
- ▶ Kuopion luonnontieteellisen museon kokoelmat (244k)
- ▶ Luonnonvarakeskus Luken tietovarannot (Luke) (113k)
- ▶ Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskuksen luonnontieteelliset kokoelmat (76k)
- ▶ Iisalmen luontomuseon kokoelmat (33k)
- ▶ Porvoon museo / Luonnontieteelliset kokoelmat (30k)
- ▶ Suomen riistakeskuksen tietovarannot (16k)
- ▶ Tampereen luonnontieteellisen museon kokoelmat (14k)
- ▶ Kokkolan luonnontieteellisen museon Kiepin kokoelmat (6k)

Seurannat ja muut hankkeet

- Eri lajiryhmien seurantoja
 - Linnustonseuranta
 - Pölyttäjäseuranta
- Kartoitushankkeet (ei varsinaisesti sama kuin seuranta)
- Kansalaistiedehankkeet

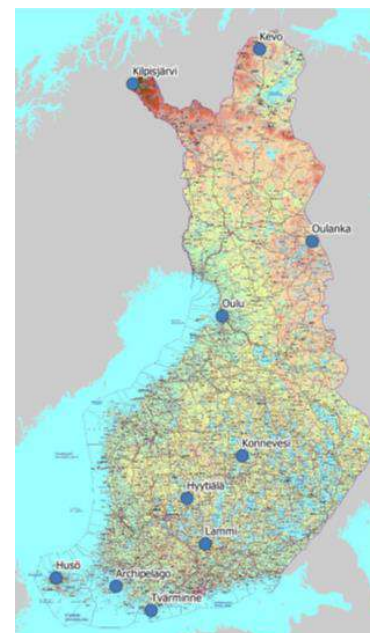
Lepakkoseurannat

- Asemahanke
- Vapaaehtois seuranta
- Talvehtimispaikkaseuranta

Asemahanke

- Hanke käynnistetty Thomas Lilley'n PUTTE-hankkeesta jääneillä laitteilla 2015
- Neuvoteltiin siirto Luomuksen koordinoitavaksi
- Lepakkoseurantaa passiivitalentimilla tutkimusasemilla
- 10 asemaa (tai 9 + 1 muu paikka)
- Kerätään ääniaineistoa passiividetektoreilla koko kesäkaudelta
- Mahdollistaa trendien tarkastelun
- Voidaan ehkä laajentaa, jos resursseja
 - Esim. Metsähallitus luonteva yhteistyötaho

Asemahanke

- Yhteydenpito asemiin
 - sopimukset
 - asemakorvaukset
 - tarvikkeiden hankinta
- Aineiston käsittely Luomuksessa

Vapaaehtois seuranta

- Uusi seurantamuoto
- Kerätään ääniaineistoa 1 yö/kk touko-lokakuussa
- Edullisilla passiivitalentimilla (Audiomoth), 40 kpl
- Mahdollisimman kattavasti Suomessa, hajautus
- Vapaaehtoisia etsittiin Luonnonsuojeluliiton, Lepakkotieteellisen yhdistyksen ja Luomuksen somen kautta
- Yli 200 ilmoittautumista
- Seuranta käynnistyi 5/2023
- Voidaan laajentaa, jos resursseja

Vapaaehtois seuranta

- Luomukselta 40 AudioMoth-tallenninta, lisäksi muutamilla omia laitteita
- Seuranta
 - toukokuusta lokakuuhun
 - kuukauden 1. viikko
 - yhden yön ajan tallennus
 - Laite ohjelmoitu
 - klo 20–06
 - otanta
 - 10 min. tallennus
 - 10 min. tauko
 - Sää tiedot talteen

- Aineisto käsitellään Luomuksessa
- Jatko:
 - Enemmän tallentimia
 - Lisää paikkoja erityisesti itäiseen ja pohjoiseen Suomeen
 - Useita elinympäristöjä?

Talvehtimispaikkaseuranta

- Kaakkois-Suomessa Salpalinjalla v. 2008 alkaen säännöllisesti
- Muita kohteita satunnaisemmin
- Salpalinjalla kohteita n. 100
- Vapaaehtoiset laskijat

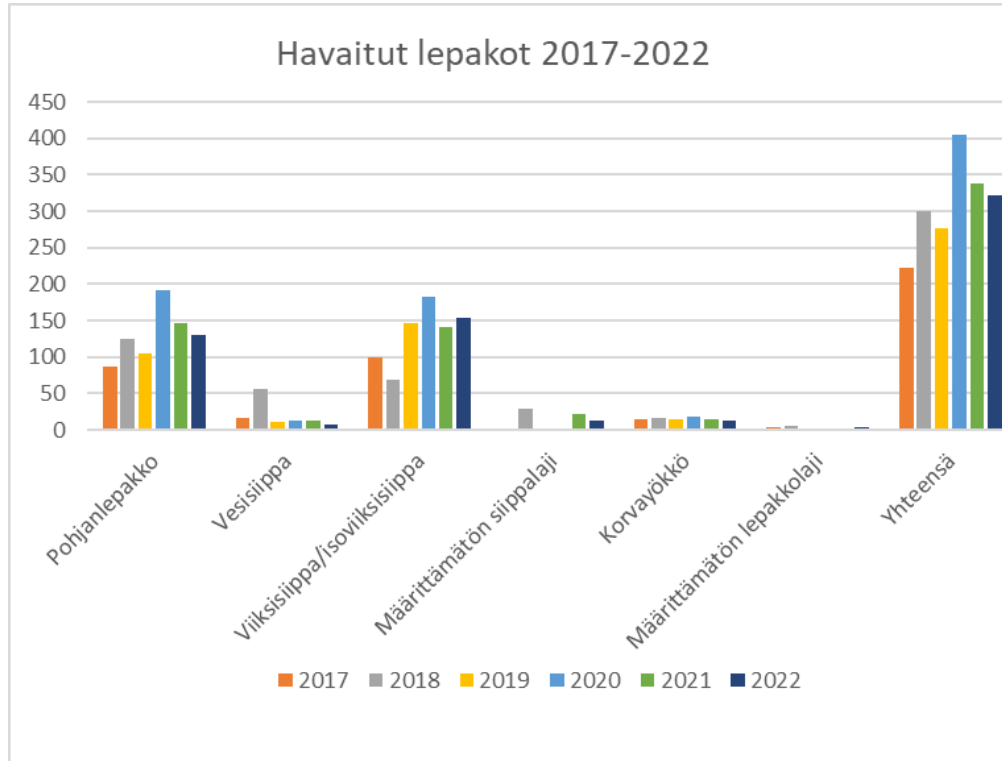

Kuva: Risto Lindstedt

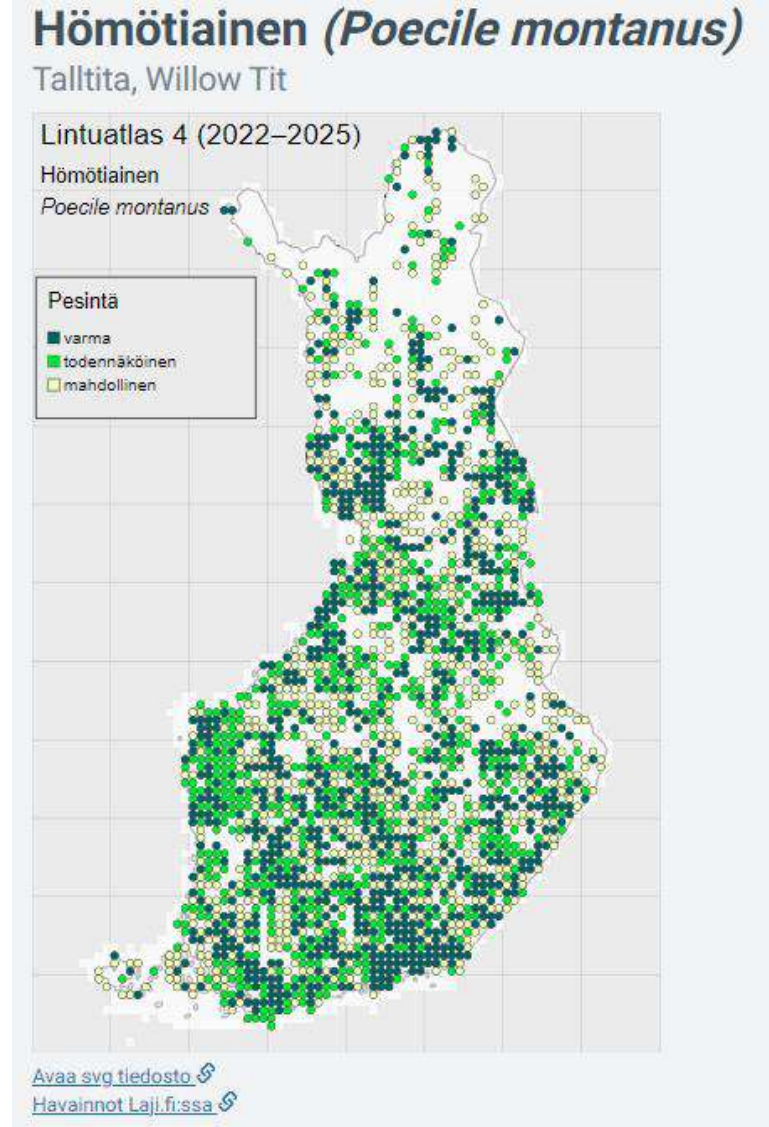
Kuva: Niclas Fritzen

Mihin seurantoihin pääsee mukaan?

- Luomuksella useita
 - Lintuatlas ajankohtainen!
 - Linnustonseuranta – erilaisia tapoja osallistua
 - Täydelliset listat
- Sieniatlas (voi edelleen tallentaa!)
- Luonto-Liiton kevätseuranta
- Kohdennetut hankkeet/selvitykset

Kts. esim. laji.fi -> Tallenna havaintoja

Täydelliset listat

Täydelliset listat

Täydellisillä listoilla voit ilmoittaa, mitkä kaikki tietyn eliöryhmän lajit havaitsit retkelläsi. Tällöin saadaan tarkkaa tietoa paitsi siitä, mitä lajeja havaitsit, niin myös siitä, mitä lajeja retkellä ei havaittu. Havainnot tallentuvat Laji.fi:n Vihkoon omalle tilillesi.

Täydellisiä listoja varten on myös Mobiilivihossa omia, maastokäyttöön tarkoitettuja lomakkeita.

Sudenkorennot, täydellinen lista

Päiväperhoset, täydellinen lista

Näyttävät kukkiat, täydellinen lista

Päiväaktiiviset yöperhoset, täydellinen lista

Kimalaiset, täydellinen lista

Matelijat ja sammakkokoeläimet, täydellinen lista

Tunturikasvit, täydellinen lista

Makrojäkävät, täydellinen lista

Indikaattorikäyvät, täydelliset listat

Ruokasienestäjän lista, täydellinen lista

Omien havaintojen tallennus Laji.fi:ssä

- Vihko
- iNaturalist
- Avoin lomake
- Myös museoihin toimitetut näytteet lisäävät lajiaineistoa

- Entä jos en tunnista lajilleen?
 - Karkeampi taso
 - Kuvat
 - Määrittysapu

Apua, palautetta, kehitysideoita yms. helpdesk@laji.fi

Mihin kansalaishavaintoja käytetään ja mitä hyötyä niistä on

- Tutkimusaineistot – esimerkkejä
 - Linnusto, jonka parissa paljon harrastajia
 - Lukiolaiset lepakkotutkijoina -hanke
- Kannanseuranta ja indeksit
 - Suojelu
- Maankäyttöprosessit
 - Tietopyynnöt
 - Viranomaisen linjaukset aineistojen käytöstä vaikuttavat

Search term

Animals -> Animalia -> Chordata -> Chordata -> Mammalia -> Mammalia -> Bats -> Chiroptera -> Vesperugo -> Vesperugo -> Eptesicus -> Northern Bat -> Eptesicus nilssonii

Northern Bat - *Eptesicus nilssonii*

Overview Images Identify Biology Taxonomy Occurrence Specimen

Observations in Finland

The map represents observations of this taxon, but it may not be used as a distribution map. A total of 6 666 observations in Finland

Species card

Checklist	FinBIF master checklist
Scientific name	<i>Eptesicus nilssonii</i>
Author	(Kajander and Blasius, 1839)
Vernacular names	<ul style="list-style-type: none"> pohjanpöytä (Finnish) norrfågelpomus (Swedish) Northern Bat (English)
Identifier	http://un.n/NOI/46283
Taxon rank	species
Occurrence in Finland	Published from Finland
Status in Finland	Stable population
Regulatory Status	<ul style="list-style-type: none"> EU Habitats Directive Annex IV Safeguarding Endangered Species in Forestry - Lajturva Project 2019-2021
Finnish Regional Red List Category	<ul style="list-style-type: none"> 2019 LC - Least Concern 2018 LC - Least Concern 2010 LC - Least Concern 2000 LC - Least Concern
Expert	Thomas Lilley
DNA barcode sequences	<ul style="list-style-type: none"> <i>Eptesicus nilssonii</i> 20 public records BOLD:IA02866
Informal groups	<ul style="list-style-type: none"> Mammalia Bats

Browse

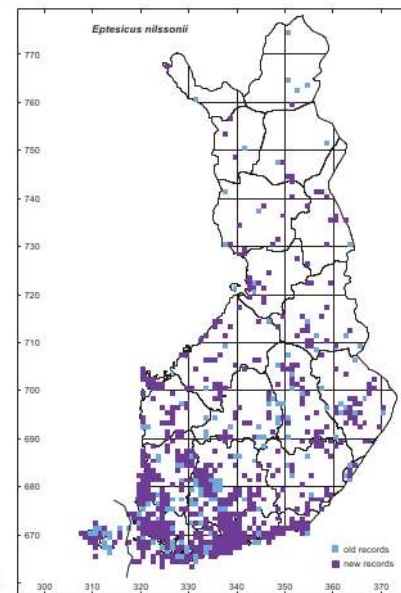

Fig. 5. Distribution of the northern bat in Finland.

Current selection: 2013-2018, Mammals, Eptesicus nilssonii, Boreal. **Annexes IV.** [Show all Mammals](#)

Member States reports

MS	Range (km ²)				Population									
	Surface	Status (% MS)	Trend	FRR	Min	Max	Best value	Unit	Type est.	Method	Status (% MS)	Trend	FRP	Unit
EE	52000	6.18	+	≈	N/A	N/A	1448	grids1x1	minimum	b	0.70	=	≈	
FI	279800	33.25	=	≈	2146	279800	N/A	grids1x1	estimate	b	67.67	=	≈	
LT	65200	7.75	x	≈	N/A	N/A	845	grids1x1	minimum	c	0.41	+	≈	
LV	64589	7.67	=	≈	N/A	N/A	64589	grids1x1	estimate	b	31	=	64589	grids1x1
SE	380000	45.15	=	380000	N/A	N/A	467	grids1x1	estimate	c	0.22	=	1600000	i

Automatic Assessments

Show

Iloa havainnointiin 😊

Kiitos mielenkiinnosta!

Eeva-Maria Tidenberg

Yhteystiedot, työ:

eeva-maria.tidenberg@helsinki.fi

p. 02941 28865 / 050-565 9564

Yhteystiedot, koti:

eevamarialtidenberg@gmail.com

040-721 8561

© Petri Nevalainen

